1879. VI. évfolyam. 82. szám. Debreczen, Hétfő április 28.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények valamint a nyilttéri közlemények egyedül a kiadói irodában vétetnek fel. *Az előfizetési és hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába czímezendők,
czegledutcza, Fried-ház 19. sz. alatt

Debreczen, április 28.

Az ezüst menyegző örömünnepe alatt érkezett a hir Konstántinápolyból hogy a Bosznia, Herczegovina és Novi-Bazár megszállását rendező conventiot végre aláirta a porta s szentesitette a szultán.

Nem hittük, hogy ennek a hallatára örömében kiugrik a bőréből az ellenzék s lelkesedésében rögtön polgár koszorut szavaz meg és szobrot állit Andrássy grófnak; de annyit hihettünk, hogy teljesülvén kilencz hónap óta számtalanszor hangoztatott óhaja s megszünvén a legfőbb ok, melyet eddig az occupátió ellen emelt, bizonyára megnyugvással fogja azt fogadni.

Hiszen mikor a megszállásról legelőször szó volt, senki sem tett az ellen kifogást, csak akkor támadták meg a kormányt, mikor a porta tiltakozott s a megszállás ellenséges szint vett föl Törökország ellen. Hónapokon át aztán az volt a mi ellenzéki szóvivőink fő vádja, hogy kormányunk nem kötötte meg a conventiót a törökkel, hogy ez az egész boszniai expeditio rabló hadjárat, hogy Novi-Bazár megszállása ujra töméntelen vérbe és pénzbe fog kerülne hogy Törökországgal elkeseredett vérengző háboruba keveredünk.

Igy ment ez a siralmas jajgatás. Prófétai lélekkel megjósolták, hogy az a konvenczió Törökországgal soha sem lesz megkötve, a szultán inkább a muszka karjai közzé veti magát, mintsem hogy azt az egyességet aláirja s nincs Törökországban olyan elvetemült államférfi, a ki annak aláirását tanácsolni merné.

S ime az a sok tragikus jóslat mind füstbe ment, az egyesség ma már alá van irva. A porta törvényes formában elismeri az occupátio jogosultságát s abba is bele nyugszik, hogy ha az osztrák-magyar monarchia érdekei ugy kivánnák, a novi-bazári szandzsákságban is tarthasson monarchiánk helyőrségeket. Mindezt egy barátságos szerződés szabályozza a két állam közt.

Mit csinál már most a sarokba szorult ellenzéki okoskodás? Megadja talán magát s elismeri, hogy jóslataival bizony felsült. Nem, ehhez nagyobb lelki emelkedettség volna szükséges, mint a milyenre a mi ellenzékünk képes. Aztán hisz annyira bele tanult a régi nótába s annyira elfelejtett azonkivül minden egyebet, hogy ha most azt félbe hagyná, hát talán nem tudna hamarjában mást elővenni s hallgatnia kellene, a mit természetes, hogy nem tehet. — Csak fujja hát a régi nótát a repedt hangszeren. No no hiszen megkötöttük a barátságos egyességet a törökkel, hanem azért mégis ellenségek vagyunk, mégis véres háboru lesz ennek a vége, törökök, albánok, bosnyákok mind fenik a kardjaikat és ássák már Magyarország sirját.

Nem ott ássák Magyarország sirját, urak, hanem itt bent az örökös bujtogatással, ijesztgetéssel, gyászos jóslatokkal, kétségbeejtéssel. Az a nép, mely soha sem hall egyebet mint szüntelen azt, hogy meg van már ásva a sirja, hogy tönkre van téve végkép, kifosztva mindenéből, eladva idegeneknek, az a nép, melynek örökké csak a halálharangot kongatják fülébe, végre eltompul minden iránt, minden kedve, minden ereje, minden bátorsága odavesz s fásult kétségbeeséssel várja a végenyészetet, melyet, a mint meggondolatlan szóvivői hirdetik, ugy sem kerülhet ki.

A képviselőház tegnapelőtt tartotta a szünet után első ülését, Szlávy József elnöklete alatt. Az egész ülést a napi rend megállapitása s Kozmán Lajosnak a Duna-szabályozás tárgyában benyujtott interpellátiója foglalta el, melyre a miniszter hétfőn fog felelni. —

— **A novibazári egyezményt** Zichy gróf konstantinápolyi nagykövetünk, ki kedden érkezik Bécsbe, már készen, a szultán által aláirva hozza magával. Az egyezmény első sorban Bosznia és Herczegovina megszállásának kérdésével foglalkozik, a miért is czime „Bosznia és Herczegovina megszállását rendező egyezmény."

Bécsi apróságok az ünnepély napjaiból.

A szinházi disz-előadáson a ragyogó toilettek oly sokaságát lehetett együtt látni, hogy a szem elkáprázott belé. A királyné kedvencz színében világos galambszinü toilettejében, a smaragd és gyémánt ékszerekkel s a hajában viselt csillagalaku diademmel elragadóan nézett ki.

Méltó helyet foglalt el mellette Gizella főherczegnő, ki gyöngyökkel gazdagon himzett fehér öltönyt viselt; nyakát gyöngyökből és brilliantokból készült rivière diszitette, hajékeül pedig gyöngyfüzérek, kis rózsák és rózsaszinü tollak szolgáltak. Az egész toilette pompásan állt ő fenségének.

Mária Terézia főherczegnő aranynyal himzett s csipkékkel gazdagon diszitett fehér atlasz ruhában jelent meg, gyémánt nyakékkel.

Károly Szalvator főherczeg neje rózsaszinü atlasz toilettet öltött ez alkalomra, a ruhán felgombolt uszály volt rózsaszin brokátból; nagyon kedvessé tették az egész jelenséget a ruhadiszül szolgáló rózsa guirlandeok.

Auersperg Carlos herczeg nejének szintén pompás toilletteje volt, mely nem csekély diszére válik izlésének és — szabója ügyességének. Ezen öltözet, mely princesse szabásu, hátul két dudorban felhuzott uszálylyal, — általános feltünést keltett. Sötét nuanceü kardinál vörös bársonyból készült s drága antik csipkékkel, meglepő eleganczával volt diszitve; elől négyszegletre kivágva s a vállon két gombbal összefartva.

Ysenburg herczegné ruhája hasonló szinü és szabásu volt, csak az „Aufputz"-ban különböztek, mert ez utóbbit szegfü guirlandeok diszitették. Hajában gyémánt és opálékszert viselt. Hunyady grófné, mint mindig, ugy most is gondoskodott róla, hogy hóditóan nézzen ki; világos lilaszinü selyem toilettet viselt, melynek szine igen jól állt arczához. Az egész ruha gyémánt és amethist könnyekkel volt behintve. Gyönyörü szőke haját, mely á la grecque volt fésülve, világos lilaszinü toll és amethist ékszer diszitette. A Párisban ujra lábra kapó hajtü-ékszer divatot csak Collorado grófné képviselte egy gyémántokkal kirakott aranytörrel; toilletteje rózsaszinü volt. Apponyi grófné arany gombokkal diszitett fehér moire antique toilettet viselt; feltüntek még Waldstein grófné halványkék, Harrach-Lobkovitz grófné rózsaszinü brokat ruhába volt öltözve.

* * *

A mennyi harag, szidalom és átok a főudvarmesteri hivatalra szállt, igazán csoda, hogy össze nem roskadt azalatt. A ki nem kapott jegyet a diszelőadásra, az most mind halálos ellensége a főudvarmesteri hivatalnak, pedig hát ezrivel van ezek száma. Igaz, hogy kissé furcsán is osztogattattak ki azok a jegyek.

Nehány csehországi képviselő a karzat 3-ik sorába kapott jegyet, mit azonban visszaküldtek. A keresk. kamarai elnökök meg sem hivattak. A sajtó képviselőinek a karzat 4 ik során jelöltek állóhelyet. Az udvari opera igazgatójának a 4-ik karzaton tartatott fenn hely. Másfelől a földszinten hol csak a titkos tanácsosoknak, tábornokoknak s országgyülési küldötteknek kellett volna helyet kapni, egy kis hivatalnok, egy ügyvéd nejével, egy bécsi szabó stb. kaptak helyet. — A hirlapirók kettőn kivül visszaküldték a jegyeket s az előadásról egy szót sem irnak.

* * *

A diszelőadáson történt az is, hogy midőn a geniusoknak ő felségeikhez intézett üdvkivánatára az egész fényes közönség az etiquette ellenére riadó éljenben tört ki, egy szélsőbaloldali magyar képviselő is „hoch"-ot kiáltott. Nevét Jókai, ki ezen jelenetnek szemtanuja volt, nem árulja el, csak annyit jegyez meg róla, hogy talán családapa lehet, mert az udvari estélyen jól megrakta a zsebeit süteménynyel.

* * *

Gr. Andrássy külügyminiszter fényes estélyt adott pénteken, mely alkalommal a magyar typus volt az uralkodó. A falakon magyar tárgyu képek láthatók, az asztalakon ódon ezüst service az Andrássyak czimerével, a konzolokat a házi gazda és házi asszony szobrai és képei ékesitik. Feltünt a boszniai küldöttség, mely teljes számban jelent meg s gróf Suvaloff, ki érdekes magas termetü jelenség, ősz hajjal és mindig mosolygó arczczal. A mint a király ő felsége belépett, ki karját nyujtá az előcsarnokban őt fogadó grófnénak, gróf Suvaloff felé ment s beszélgetett vele. Ő felsége Aleko pasával is hosszasan beszélgetett. Mióta Aleko Bécsből eltávozott, megtestesedett s arczát ősz szakáll köriti. — Az estélyen szenzácziót keltett, midőn az ajtónálló egyszerre e nevet jelenté be: Garibáldi! A társaság összenézett, s gróf Andrássy mosolyogva szólt: Hogyan? Garibaldi jön hozzám, — mai napon minden lehetséges! . . . később kitünt, hogy az illetőt nem Garibaldinak, hanem Gariboldinak hivják s jámbor osztálytanácsos valamelyik miniszteriumban.

Vidék.

Hajdu-Böszörmény, 1879. apr. 24.

Tisztelt szerkesztő ur!

Ő felségeik ezüst menyegzője örvendetes alkalmából a szegedi és tiszavidéki árvizkárosultak javára, egy szerény társas ebédnél mai napon városi polgármesterünk tekintetes Kovács András ur inditványára következő adakozások történtek:

Kovács András 2 frt, Bakóczi János 2 frt, Törőcsik Mihály 1 frt (ezüst), Kálmánczhelyi József 2 frt, Váry Gyula 1 frt, dr. Losonczy Álmos 1 frt, Micskey János 1 frt, Galánfi Lajos 1 frt, König Károly 1 frt, Bagdy Sandor 2 ft, Kövér Gábor 5 frt, Nagy Lajos 1 ft, Nagy Károly 1 frt, Dr. Kohn Dávid 2 frt, Dr. John 2 frt, Czebe János 1 frt, Mészáros Kálmán 1 frt, Háló Bálint 1 frt, Fábián Antal 1 frt, Gyöngyössy János 2 frt, Sóvágó Imre 1 frt, Szabó Gábor 1 frt, ifj. Botos Ferencz 1 frt, Tóbiás István 1 frt, Szente Bálint 1 frt, összesen 38 frt. Korábbi közleményeimben felsorolt 355 frtot és 38 frtot összadva, eddigi eredmény 393 frt.

Hazafiui tisztelettel
Szente Bálint
rend. kap.

Külföld.

— **Suvaloff bécsi látogatása** mindenféle mendemondára ad alkalmat. Suvaloff csakugyan a keleti-ruméliai kérdés rendezése végett jött Bécsbe — irja a „Neue freie Presse." — És pedig arra akarja rábeszélni Andrássy grófot, hogy ellenezze a Balkán szorosainak a törökök által való megszállását az egy évi provisorium tartama alatt.

A bolgár fejedelemválasztásra f. hó 29 van legujabban kitüzve s a megválasztottnak aztán május hó 1-én 30 tagu küldöttség fogja átnyujtani a választási jegyzőkönyvet. Dondukow herczeg jelöltségét a bolgár trónra a képviselők közt élénken emlegetik. — Másrészről föleg a paraszt képviselők közt kiadták a jelszót, hogy Ignatiew tbnok fog megválasztatni. Azt hiszik azonban, hogy a két jelölt közül egyiknek sincs sok kilátása a sikerre, mivel Dondukow hg hir szerint a választógyülés előtt ki fogja jelenteni, hogy — a czár nem akarja, hogy orosz választassék meg fejedelemnek.

— **A görög kérdés** most már határozottan előtérbe lép. Waddingtonnak a hatalmakhoz intézett körjegyzéke, mely őket közvetitésre hivja a görög határkérdésben már elküldetett.

— **A szerbek** és arnauták közti villongás bevégződött. Horvatovics ezredes kiverte a Szerbiába betört arnautákat.

— **A török kormány** igyekszik mindenkép lecsillapitani az izgatottságot Albániában. Munib pasa az uj kormányzó magához hivatta az albán liga főnökeit s a szultán nevében követelte tőlük, hogy a novibazári szandsákban történendő eseményekbe ne avatkozzanak bele, aztán kifejté annak szükségét, hogy a porta jó barátságban legyen Ausztria-Magyarországgal s e szomszéd nagyhatalomra támaszkodva megvédhesse magát oroszok, görögök, szerbek és montenegróiak ellen. Kifejté előttök azt is, hogy az albánok csak ugy remélhetnek jobb jövőt, ha a török birodalom fenmarad és megszilárdul.

A muszka reakczió támaszt és segitő kezet keres mindenfelé Európában. Az Agence Russe a nemzetközi jog szempontjából fejtegeti a királygyilkosságot, és azt mondja, hogy e gyilkosság szerzőivel való elbánás módja még nincs megállapitva a nemzetközi jogban. Az a megkülönböztetés, a melyet a közönséges és a királygyilkosság közt tesz némely állam, az utóbbinak előnyére, ellenkezik a népjog alapelveivel. Az Agence Russe megpendíti, hogy jogtudósokból nemzetközi congressus alakittassék ezen hézag betöltése végett.

Solovieff vallomása szerint, melyet állitólag vizsgálóbirói előtt tett, az esetre, ha a czár elleni merénylet sikerül, még 150 főrangu katonai és polgári hivatalnokot szándékoztak folyó hó 15-én meggyilkolni a nihilisták. — A rendőrség hatalmába keritette a forradalmi bizottság iratait s ezek nyomán vizsgálóbizottságokat küldött ki a kormány Charkowba és Odessába. — A czár külföldön akarja tölteni a nyár nagy részét s távolléte idejére a trónörökös mellőzésével egyik nagyherczeget bizza meg — hir szerint — a kormányzással.

Napi hirek.

— **Hős Pálffy** apr. 23-iki diszelőadásának brutto jövedelméből a szerződésileg is kikötött egy negyed részt: 96 frt 62 krt, szinigazgatóságunk két egyenlő részre osztva, tehát 48 frt 31 krt a szegediek s ugyanannyit a vidéki nyugdijintézet részére, a mai napon az országos szinész-egyesület alelnökéhez elküldött.

— **A székesfehérvári** kiállitásra küldött tárgyak csak ma délután inditathattak utnak rendeltetési helyökre, miután a csomagolás s a vasuthoz szállitás igen sok időt vett igénybe. A városunkból küldött tárgyak 9000 frt értéket képviselnek; a szállitási dij 400 frtot s a helypénz ugyanannyit tesz. A küldemény 6 vasuti kocsit foglal el. Két küldöttünk e hét folyamában fog menni.

— **A r. kath. gymnasium igazgatója** elég tapintatlan volt egy már feledésbe ment polemiát, melynek kezdeményezője is ő volt, felujitani s a tanárkar által egy jókora adag „felvilágositás" t bocsáttatni szét a közönséghez, idézve abban a két lap hasábjain e tárgyban megjelent sorokat. Ha megelégedett volna az ügy tárgyilagos előadásával, hát azt mondanók: igen helyesen tette. Legalább igy azok is, kik nem olvassák mindegyik lapot, átláthatják, hogy a mi neheztelt ujdonságunkban ugyan egy árva szó sincs, a mi sértő volna, daczára, hogy némely részét jónak látták ritkitott betükkel idézni, a mi egy kis eltérés az igazságtól. Hiszen mi nem az igazgatóságokra hivtuk fel a közönség figyelmét, mint állitani méltóztatik, hanem az igazgatóságoknak és szülőknek figyelmét a szinházban s környékén csavargó gyermekekre. — És mig a többi igazgatóságok s a szülők egyátalán nem érezték magukat felhivásunk által sértve, — a r. kath. gymnásium igazgatója szükségesnek látta magát nemcsak védeni, hanem gorombáskodni is egy idegen személylyel, a kinek az emlitett ujdonsághoz semmi köze. Ez mindenesetre jellemző. Nem kevésbé jellemző az is, hogy második válaszában csodálkozását fejezi ki a felett, hogy „e lap szerkesztőjének, mint a közmivelődés egyik hivatott főtényezőjének, nincs tudomása arról, hogy ő fenn tudja-e iskolájában tartani a rendet vagy nem." No hát megsugjuk a t. igazgatóságnak, hogy az iskolai hatóságokra való felügyelet s azok ellenőrzése nem a szerkesztők, hanem a tanfelügyelők dolga. Ha miveltségi állapotáról kedvezőtlen véleményt olvas ki sorainkból, csak önmagára vall, mert mi ennek megitélésére csupán saját soraira hivatkoztunk. Sajnáljuk, hogy az igazgató ur ily haszontalan időtöltést csinált mind magának, mind nekünk; a tanár urak pedig, ha ugyan valóban van valami részök annak a házról házra széthordott röpiratnak a készitésében, megkaphatják rá a piritó feleletet házról házra, csak tessék utána tudakozódni.

— **Az ápr. 30-iki szinházi** hangverseny müsorozata. 1. nyitány „Tell Vilmos" cz. operából Rossinitól, előadja: a szinházi zenekar a szinpadon. 2. Gr. Zichy Géza „Gyászindulo" Beethoventől. 3. Felhivás keringőre vigj. 1 felv. ifj. Dumas Sándortól. 4. Gr. Zichy Géza „Faust ábránd" Gounodtól. 5. Magyar népdalok, énekli: Nyilvay Irma. 6. Gr. Zichy Géza „Magyar rapsodia" gr. Zichy Gézától. 7. „A tévedt nő" operának harmadik felvonása az operai személyzet által előadva. — Helyárak: Családi páholy 8 frt. Alsó és közp. 6 frt. Felső p. 4 frt. Támlásszék 1 frt 50 kr, II-od r. zártszék 80 kr, Emeleti z. 60 kr. 1-sö földszint 1 frt, 2-sod földsz. 50 kr. Deák és katonajegy 30 kr. Karzat 20 kr. Szabad jegyek érvénytelenek.

— **A szegedi árvákról** szóló tegnapi ujdonságukat kiegészitjük azzal, hogy Szeged városa az eddigelé már rendelkezésére álló árvákon felül még 15 öt, tehát összesen 30-at hajlandó városunk pártfogása alá adni. Felhivjuk tehát ismételten városunk lakosait, hogy e szegény gyermekeknek, a mennyiben tehetségökben áll, elvesztett családi körük helyett uj otthont adni sziveskedjenek. Már eddig is 10-en felül van az ajánlkozók száma; további jelentkezéseket elfogad a polgármesteri, akár pedig az aljegyzői vagy kapitanyi hivatal.

— **A szegediek javára** Párisban nagyszerü fényes bal tartatott 25-kén. A Hotel Continentale termei egészen megteltek. Beust gróf nyitotta meg a franczia négyest Larochefoucauld herczegnővel. A bál költségei 35,000 frankra rugnak, melyet a bálbizottmány fedez. Az egész bevétel 60,000 frankot tesz ki, mely el is küldetett már a szegedi károsultak számára.

— **Mészáros Ilka** jutalomjátéka alkalmával egyszersmind utólszor lépett fel szinpadunkon, a mennyiben már május 1-én rendeltetése helyére kell mennie. A közönség a távozandót nagyon szépen fogadta. Koszorukkal s virágbokrétákkal tisztelte meg, előadás alatt pedig, még nyilt jelenetekben is, nagyon sokszor kihitta. És e kitüntetés, a mint elismerése egyfelől már is szerzett érdemeinek, ugy másfelől hathatós buzditás a jövőre nézve. Mészáros Ilka már korán jelét adta hivatásának, s ha igy halad továbbra is, mint e kevés idő alatt, melyet szintársulatunknál töltött, igen szép jövő vár reá.

— **Őrlei Flóra** k. a. ma d. u. megérkezett városunkba. Holnapi felléptét melegen ajánljuk a közönség figyelmébe már csak az után is, a mennyi szépet a kisasszonyról hallottunk. Azt mondják, hogy játéka nagyon

---

A „Debreczeni Ellenőr" tárczája.

A csendes évek története.

Irta: **Jókai Mór.**

(Folytatás)

Ily fényes sorsban azonban csak az osztrák irók részesültek, a magyar tudós dolga az inség csendes esztendei alatt még ennél is alantabb állt.

Egy ilyen tudós példányképét állitja elénk Kazinczy e korból Kalmárban. Nemzetek hagyományaival és régészetével foglalkozott, e miatt sokat kellett utaznia. Az utra sót és eczetet vitt magával s a hol erdőn, mezőn olyan növényt talált, a mi megehető, elővette a sót, eczetet és megebédelt. Télire Budára jött fel lakni, ott kapott ingyen lakásul egy kerti filagoriát; — s minthogy azt nem lehetett füteni, de ha lehetett volna is nem volt mivel; tehát tele tömette azt szénával, maga beült a széna közé, hogy meg ne fagyjon s igy irta tovább a munkáját nemzete dicsőségéről.

II. József minden téren le akarta küzdeni népeinek fényüzési vágyát az általános vagyoni hanyatlás közepett. Talán nem lesz érdekelten feljegyeznünk róla azt az adatot, hogy a drága hollandi tulipánokkal való szédelgést is ő buktatta meg. És hogyan? Ő hozta be Egyptomból azt az eddig ismeretlen szerény kis virágot, mely egyszerre leverte trónjairól az eddigi növénykirálynőket s mely még most is kedvencz disze gyönyörüsége mindenkinek, a fejedelmi diszkertektől kezdve a napszámos ablakában kitett cserépig: — a rezedát. Ez a II. József ajándéka. S ha minden alkotása elmulik is: ez a kettő fentartja a nevét örökké: a vallásszabadság és a rezedaillat.

Még egy óriási nagy eszméje volt II. Józsefnek. Ő Magyarország számára meg akarta nyitni a világkereskedést. Hiszen ugyanakkor, a midőn a mi népünk nyomorral küzdött, Európa más nemzetei jólétnek, bőségnek örvendtek. Ő kitalálta az okát.

Ugyanaz az erős akarat, a mivel I. Péter czár Szentpétervár alkotásával egy ablakot akart nyitni birodalmának Európába, buzditá II. Józsefet, hogy országának ajtót nyisson Európába. Már készen állt a nagy hajózható csatorna terve, mely Budapestet összekösse az adriai tengerrel; készen volt a pénzösszeg, mely e merész terv kiviteléhez szükséges: hatvan millió, azon időkben rengeteg nagy szám: s mi volna most az ország, ha ez akkor létesült volna? Mindenki ellene mondott. Nem értették meg. A magyar nem akart kereskedő lenni, röffel, fonttal a kezét beszennyezni: nem akart az idegennek utat nyitni az országába. A béke hadjáratához nem lelkesült fel senki. Jobban tetszett annál a török háboru. Vettünk aztán magunknak azon a hatvan millión tengeri csatorna helyett dicsőséget — (nagyon keveset) — betegséget és ragályt — (nagyon sokat) mely az ország szinét-javát ismét megtizedelte s magát a nagy uralkodót is magával ragadta.

Mi meg aztán csináltunk igen szép népdalokat tovább is arra a nótára, hogy „Nem bánom, hogy szegénynek születtem!"

Szép nóta, de nem igaz. . . .

* * *

Alig három esztendeig engedte a sors pihenni a monarchiát a török hadjárat után. Bekövetkeztek a nagy európai hadjáratok a franczia köztársaság s majd a franczia császárság ellen.

A hadjáratok históriai eredményéről könyvtárak vannak irva, én csak a hétköznapi nem harczoló emberek történetéhez járulok nehány vázlatos vonással.

A hadjárat alatt az egész ország egészségtelen vizkóros bőséget érzett.

Özöne volt a pénznek, aranynak, ezüstnek, a félforintnak, a keresztelt rézpénznek, de különösen a bankó czédulának. Kétszáz forint volt egy pár csizmának az ára, száz forint egy mérő buzáé. A kinek csupán csak bankjegy volt a zsebében, száz forinton alul meg nem ebédelt a vendéglőkban.

A piaczra került nagy pénztömeg óriási szédelgést idézett elő. Magyarországnak sem lehetett abból kimaradni.

Ez idáig azonban Magyarországnak nem volt igazi kereskedő osztálya. Magának a magyarnak kevés hajlama van ehhez. Egyetlen töredékét, a székelyt kivéve, a speculatióhoz nem ért, a nyereség elkapatja, a veszteség elcsüggeszti: nincs hideg vére hozzá. A semita népfajt még akkor mindenféle törvény korlátolta, hogy nagyobb szabásu kereskedelmi osztálylyá nőhessen fel. Meg volt tiltva a héber népnek boltot nyitni, áruczikkekkel házalni, bizonyos terményeket vásárolni és eladni, földet, házat épen nem vehetett, s adósságok behajtásánál igen sok kivételes bizonyitékra volt kötelezve.

A napoleoni háboruk alatt aztán fejlődött ki egy valódi magyar kereskedelmi osztály, mely az üzletet, a pénzforgalmat egyszerre magához ragadta. Nem voltak ázsiai fajrokonaink: görögök voltak, valóságos macedoniai bevándorlott ivadék: hanem azért mégis a leg tökéletesebb magyarok. Az egyedüli népfaj, mely rövid időn nyelvét, szokásait, viseletét, erényeit és hibáit ugy elsajátitá a magyarnak, hogy semmi idegen nem maradt rajta. Ők magyar nemesek lettek, együtt tanácskoztak apáinkkal a zöld asztalnál; együtt harczoltak az insurrectióban s összeházasodtak a magyar nemesi családokkal. Sok magyar uri család ivadékaiban most is hellen vér folydogál.

Gyönyörü népfaj volt! Azokkal a classicus metszésü nemes arczélekkel, azokkal a lángoló szemekkel, azzal a szénfekete hajjal, olajbarna arczszinnel, a min a hölgyeknél a keleti hő vér carniol szine tört keresztül. Minő szoborszerü alakok! Minő szép öreg emberek és matronák!

Ők pénzt is hoztak be magukkal s annál értékesebbet: eleven, vállalkozó észt. Még kiváló költők és tudósok is támadtak közülök itt mi nálunk s Aischilosz és Euripidesz utódai Árpád nyelvén gazdagiták a litteraturát.

De különösen kitüntek kereskedelmi, vállalkozói tehetségeik által. A kereskedés nagy lendületet vett az egész országban s az mind az ő kezükben volt.

(Vége köv.)

emlékeztet Zsoldosnéra, a mi már magában déve is igen jó ajánlat.

— **A debreczeni löveldében** 1879. april 27-én tartott lövészet eredménye: Bevétel 12 frt 90 kr, kiadás 9 frt 35 kr, maradvány 3 frt 55 kr. Dijat nyertek: Nagy Dániel honvéd főhadnagy legjobb mély lövéssel 1 drb 2 frtos tallért, Jóna Sámuel legtöbb körlövéssel 1 drb 1 frtos tallért.

— **A felszámolás alatt levő** helybeli k ö n y v-, k ő- m ü n y o m d a és k á r t y a- g y á r i t á r s u l a t 22 drb részvényének visszafizetésére sorshuzás fog tartatni f. hó 30 án szerdán délután 3 órakor az iparegyesületi takarék és hitelintézetet csapó utczai helyiségében, a felszámoló bizottság és királyi közjegyző jelenlétében.

— **A Tisza új katasztrófával fenyeget.** Az u j s z e g e d i gátak a vihar által nagyon megrongáltattak, s a beszivárgó viz már a város alsóbb részeit elöntötte. Ha idejében kellő intézkedések nem tétetnek, U j-S z e g e d is k i l e s z t é v e a z á r v i z á l t a l i m e g s e m m i s i t t e t é s n e k. A Tisza és a Maros is folytonosan áradnak, a kiöntött viz $2^1/_2$“-et emelkedett.

— **Az iparos ifjuság** ez idei nyári mulatsága julius hó 1-én, mint az egylet megalakulásának évfordulati napján fog megtartatni.

— **Köszönetnyilvánitás.** A debreczeni könyvnyomdászok „Önképző-egyletének“ Deling Imre ur két darab igen értékes és tanulmányos könyvet ajándékozott, fogadja érte az egylet nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1879, április 28. Hegedüs Károly könyvtárnok.

— **Halálozás.** — Ismét egy virágbimbót tört le s szakasztott el a szerető anya s rokonok kebléről a kérlelhetlen halál. Özv. Nemes Józsefné fiacskája Kálmán tegnap ápr. 27-én délután 4 órakor élte 6-dik évében meghalt. Temetése f. april 29-én d. u. lesz széchenyi utczai saját házukból. Nyugodjanak békében a kis ártatlan porai.

— **Ama gyermekgyilkos nőre,** kiről közelebbi számunkban emlékeztünk, csakugyan kideritette a vizsgálat a gyanitott szörnytettet. Az embertelen nőcseléd ugyanis gyermekét elszülvén, az árnyékszékbe dobta, s az ártatlan magzat onnan már csak halva vétetett ki. A gyilkos anya egyelőre kórházba szállittatott.

— **A korcsmárosok** csak nem akarják megszokni a rendet. Közelebb is egyikőjöket záróra meg nem tartásáért büntetni kellett. Helyesen is teszi rendőrségünk, ha az ilyenek irányában teljes szigorral jár el.

— **Jó fogást tett a rendőrség** a mult éjjel, a mennyiben 13 csavargónőt tartóztatott le, kik mindannyian hazájokba tolonczoltatnak.

— **Fényes tánczmulatságot** rendeztek Nváradon a katonatisztek ápr. 24-én, Ő felségeik ezüst mennyegzője alkalmából, melyen városunkat a szép C s a n á d y Piroska képviselte.

— **Adoma.** A ferenczvárosi templomszentelés előtt egy nappal Kurcz Vilmos plébános fölment Budavárba a primáshoz, valamit megkérdezni, de nem találta honn, mert sétálni ment ki a bástyára. Ott egy tanuló igazitá utba. A primás udvariasan köszönté, mondván: „Most nagy ur a ferenczvárosi plébános.“ „Bizony, még eminenciádnál is nagyobb.“ — „Hogyan?“ — „Az elébb egy tanuló igy igazitott emnciád nyomára: csak siessen főtisztelendő ur erre s még utolérheti a tisztelendő urat.“ A primás jót nevetett.

— **Riedinger Lajos Agost,** ki mintegy 60 gázgyárnak, többi közt a debreczeninek is alapitója volt, f. hó 20 án 70 éves korában meghalt Augsburgban. Szegény szülők gyermeke volt s mint egyszerü munkás kezdte pályáját egy szövőgyárban. Később, midőn már milliomos lett s a gázkészülékek előállitásában kitünő nevet szerzett, folyvást a legmelegebb érdeklődéssel gondoskodott a szegény munkások sorsáról.

— **Miletics** az ezüst menyegző alkalmából nem kapott kegyelmet. A lapok e tárgyban azt irják, hogy a kegyelem azért maradt el, mert Miletics nem akarta. A nagy patriota még nagyobb martyr akar lenni.

Debreczeni szinház.

(—y) Apr. 26. M é s z á r o s Ilka jutalomjátékaul: „Már alszik“ vigj. 1 felv. és „Kis ördög“ vigj. 2 felv. irta Matthiewos.

Amaz ismeretes kis bolondság, melyben T ö r ö k n é s F o l t é n y i nagyon mulattatóan játszanak.

A „Kis ördög“ most adatott először. Silányabb darabot képzelni sem lehet. Az 1 ső felvonás után még csak várnánk valamit, ha nem sokat is, de a második felv. oly születlenségekből áll, hogy valósággal kiállhatatlanná válik. Mintha oda adta volna szerző egy iskolás gyermeknek, hogy végezze be.

Van egy phlegmatikus angol Muichly (S z a t h m á r y), ki a nevetségig gyámoltalan apa, s ennek egy leánya Satanella (M é s z á r o s Ilka), ki, mint a neve is már mutatja, valóságos „kis ördög“, ugy hogy még egyszer az apja nyakát is elakarja vágni borotvával. Ez a leány szeret egy fiatal embert, de ez meguuva természetét, le akarja rázni nyakáról s egy barátját Babulikot (T r a v e r s z) megkéri, hogy vigye holt hirét a leánynak. Babulik teljesiti a megbizást, de a közben beleszeret a leányba s megkéri apjától. Ez örül, mert a kérő gazdag, de a leány Babuliknak a szerző által a leguagyobb erőtetettséggel szájába adott szavai után, melyeket véletlenül meghallott, azt hiszi, hogy ez ölte meg párbajban vőlegényét s rémitő bosszut forral.

E bosszu a tárgya a második felvonásnak. A tigris természetü leány, csakhogy tervét ki vihesse, férjhez megy (!) Babulikhoz, s éjjel — horrendum dictu — eldugdossa ennek fél papucsát s czipőjét, zsebébe varrja zsebkendőjét stb. (!!) Babulik felkél, szitkozódik, összevész mindenkivel a háznál, ipát fojtogatja, nejét elhagyni készül. Efféle tragikomikus jelenetekkel, perpatvarkodásokkal telik el a 2-ik felvonás, mialatt az öreg jár ki s be, mint az Orbán lelke. Végre a házastársak, mikor már mindegyik készült ott hagyni a másikat, egy tányér levesen kibékülnek! Valóban kár volt az angol irodalomból e szemetet felszedni.

Igy aztán hiában játszott Mészáros Ilka élénken s a legnagyobb igyekezettel, Szathmáry kitünő humorral s Traversz méltánylandó fáradsággal, szerepeikből semmit sem tudtak csinálni.

Apr. 27-én „A c z i g á n y“ adatott, kis számu közönség előtt. S z a t h m á r y Árpád megmutatta, hogy e szerepben méltó utódja felejthetetlen Zöldynknek. És ez a legnagyobb dicséret, a mit mondhatunk reá. T ö r ö k n é t emeljük még ki szép játékáért s S a r k a d y t, mint a ki ezen még nem egészen neki való szerepben becsülettel megállta helyét.

Közgazdaság.

Évi jelentés a debreczeni m. k. gazdasági tanintézet gazdaságáról az 1878. évben.

(Vége.)

c) A j u h á s z a t j ö v e d e l m e.

A j u h á s z a t j a v á r a: gyapjuért befolyt 573 frt 62 kr, eladott 7 drb tokjó kosért befolyt 205 frt, eladott mustra bárányért 10 frt 50 kr, eladott bőrökért befolyt 5 frt, az 1878. évi szaporulat értéke a vagyon érték kimutatása szerint 672 forint 50 kr, 3650 mt. mázsa trágya értéke á. 20 kr, 730 frt, összesen 2196 frt 62 kr.

A j u h á s z a t t e r h é r e.

39 hektl. szemes tengeri ára 3 frt 117 fr. — 31 hektl. zab ára 2 frt. 62 frt. — 203 m. m. szálas takarmány ára 1 frt 50 kr. 304 frt. 50 kr. — 608 m. m. őszi szalma ára 20 kr. 121 frt 30 kr. — 219 m. m. répa ára 60 kr. 131 frt 40 kr. — 145 kiló só ára 12 kr. 17 frt. 40 kr — a juhászbojtár fizetése 150 frt. — 50 hold legelőbér ára 8 frt. 400 frt. — nyirési költség 10 frt 86 kr. — Összes kiadás: 1314 frt 76 kr.

Mutatkozik a juhászatnál tiszta haszon 881 frt 86 kr.

Az állomány az év kezdetén volt 188 db, tehát esik 1 darab juhra tiszta haszon 4 frt 69 krajczár.

d) S e r t é s t e n y é s z t é s j ö v e d e l m e.

A s e r t é s z e t j a v á r a számittatik: eladott 8 db mustra koczáért 328 frt. eladott 1 db mustra kanért 60 frt. eladott malaczért 1098 frt 13 kr. Összes bevétel 1486 frt 13 kr.

T e r h é r e e s i k.

A kanász évi fizetése és járulékai 191 frt 60 kr. — Kisegitő napszámos fizetése 60 frt. — 160 hekt. árpa ára 3 frt. 480 frt. — 83 hekt. szemes tengeri ára 3 frt. 249 frt. — 24 hekt. ocsu á. 1 frt. 24 frt. — 79 kiló só ára 12 kr. 9 frt 48 kr. Összes kiadás 1014 frt 08 kr.

Mutatkozik a sertéstenyésztésnél tiszta haszon 472 frt 05 kr.

A kocza állomány 20 db lévén, esik 1 db koczára 24 frt tiszta haszon.

J e g y z e t. A sertések részére rendszeres legelő térség nem lévén adva, csakis az ugarban és utakon található gazzal, gyommal és gyökerekkel élnek s evvel közvetve a gazdaságnak hasznot tesznek, — legelőbér nem rovatott fel a sertés tenyésztés terhére, ellenben a trágya sem iratott azért javára.

A fentebbi adatok és eredmények összeállitásánál azon eszme vezérelt, hogy gazdasági üzletünket és annak egyes ágainak a valóságot lehetőleg megközelithető hü tükrét kitüntessem.

Felesleges volna, ha részemről e jelentéshez bármit is hozzá tennék, a felsorolt adatok oly világosan szólanak, hogy nem tekinthetem feladatomnak a kitünő eredményeket bővebben méltatni, de csatlakozom a gazd. egylet választmányához, mely indittatva érezte magát Rottler József tanár urnak eredményes és üdvös tevékenységeért legnagyobb elismerését fejezi ki.

Debreczen, 1879. márt, 14.

közli

Békessy László
egyl. titkár.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

KUNZ JÒZSEF ÈS TÀRSA

fiók-üzlete Debreczenben.

Kitünő minőségük és tartósságuk által, a legjobb hirnek örvendező, fehérnemü gyártmányainkra, folytonos gondot forditva, b u d a p e s t i g y á r u n k az idén sem kimélte a kiadásokat, a legujabb külföldi minták beszerzésére, hogy szives vásárlóink kényelmére és előnyére, itt is a legkimeritőbb választéku, egyedüli jóminőségő fehérnemüeket, bocsáthassunk rendelkezésükre.

Különösen van szerencsénk a nagyérdemü közönség becseses figyelmébe ajánlani a következőket.

Férfi-fehérnemüeket:

fehér, chiffon és rumburgi vászon ingek, mindenfajban, rumburgi creász, fonal és pamut-vászon lábravalók, szines creton zepfir és oxford ingek, a legfinomabb gallérok és kézelők.

Női-fehérnemüeket:

fehér, chiffon ingek, chiffon, moul és crepe-lisse hálóköntösök, uszályos és rövid chiffon szoknyák, rumburgi vászon ingek kézi himzéssel, chiffon nadrágok, chiffon háló fejkötők, fésülő-köpenyek, fürdő-köpenyek minden fajban és kivitelben; kézelő és gallér készletek, a legdusabb választékban.

Gyermek-fehérnemüeket:

fehér chiffon, szines zepfir creton és oxford fiu-ingek, rumburgi vászon fiu-lábravalók, chiffon és vászon leány ingek, leány-nadrágok, uj szülöttek részére kész fehérnemüekből teljes berendezések, keresztelő készletek, pólya paplanok.

Mindenféle szines és fehér, női és gyermek kötényeket, dus választékban.

Mindennemü kész ágynemüeket:

vászon és chiffonból, különféle kivitelben, rumburgi vászon kész ágykészleteket, kézi-himzéssel, a legszebb és legfinomabb kiállitásokban.

Van szerencsénk továbbá, évek során jó hirben álló vászon és asztalnemü raktárunkat is ajánlani:

A legjobb minőségü, **rumburgi, irlandi, kreász,** I-ső és II-od rendü **hollandi fonal** és **pamut** vásznak, chiffonok minden fajban, vászon és pamut fehér csinvátok, szines butor és derékalj csinvátok, szines sternbergi és rumburgi kanavászok, fehér perkálok, moullok, batist cläirek, crepe-lissek.

A legjobb minőségü **abroszok, asztalkendők, törülközők, asztalravaló készletek,** sávolyozottak és kamukák, szines és fehér kávékészletek, a legdusabb választékban kaphatók.

Valamint mindenfaju, szines és fehér férfi és női zsebkendők, szines bel- és külföldi kretonok, zepfirek, oxfordok, szines és fehér férfi, női és gyermek harisnyák, mindenféle minőségben stb.

A midőn a nagybecsü közönségnek nagymérvü pártfogását kérjük, egyszersmind értesitjük vidéki megrendelőinket, hogy megrendelések a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek, valamint kivánatra minták azonnal szolgáltatnak.

(104) 5—8 (a)

Teljes tisztelettel

Kunz József és Társa.

Sós- **borszesz**

Bàrvárt Kàrolytól

valódi minőségben, eredeti árakon kapható Debreczenben

CSANAK JÓZSEF kereskedésében

mint egyedüli főraktáramban:

Ezen hatóságilag engedélyezett kitünő háziszer, mely **a szegedi országos kiállitáson jeles** és **versenyképes** volta miatt **érdem éremmel** lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl: **rheuma, csuz, szaggatás, fagyás, fej, fog-,** és **fülfájdalmak** s **szemgyuladásnál,** ezenkivül **fogtisztitó szerül** is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolit.

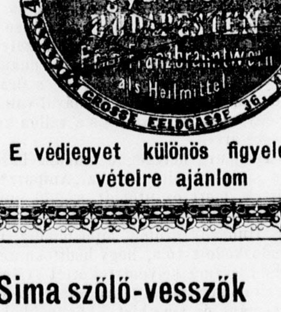

Utánzások meggátlása végett alább látható czimlapomat mely minden egyes üvegre ragasztva van, a **budapesti keresk. kamaránál** 100/1875 szám alatt mint **v é d j e g y e t** bekebeleztettem.

tisztelettel

BÁRVÁRT KÁROLY.

Budapest IV. ker. Nagymező-utcza.

E védjegyet különös figyelembe vételre ajánlom

(19) 10—?

Sima szölő-vesszők

Rizlingi, Burgundi és Rózsabakar vegyesen, Kadarka, Passatutti,

kaphatók és megrendelhetők alólirotnál.

A szőlő-vesszők az idén oly egészségesek, a milyen csak igen ritka évben fordul elő, mit is a vevőknek becses figyelmébe ajánlom.

5—6 (120)

Makó István
bőrkereskedő.

Ifjuság!

Szépség!

Ajánlasramelló

HÖLGYEKNEK

a hiv...olosan megvizsgált egyedüli ártalmatlan, kitünő szépségfentaró szer:

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban.

A legjelesebb és legmegbizhatóbb szépitőszer **Pörsenések, pattanások, bőr-atkák, napégés, szeplő, rezesség** és mindennemü bőrkiütések ellen.

A „Ravissante“ a bőrnek gyöngéd fiatal frisseséget kölcsönöz, az arczot, nyakat és kezeket vakitó fehérséggé teszi, ifjitó és frissitő hatással bir, a zord levegő behatásai ellen védelmez, a bőr gyöngédségét legkésőbb öregségig megtartja, s a bőrön a legjobb szem előtt is észrevehetetlen. Sok év óta joggal a legkedveltebb bőrtisztitó és szépitő-szere a hölgyvilágnak.

Egy nagy eredeti üveg ára 2 frt. 50 kr. (Elég 6 hóra)

Egy kis eredeti üveg 1 frt. 50 kr. (Elég 3 hóra)

Felülmulhatatlannak bizonyult valamennyi eddig készitett szappan között egyedül és kizárólag a kitünő, általánosan ismert

SAVON RAVISSANTE

dr. Lejosse-tól Párisban.

A legkedveltebb pipere-szappan a bőr szépitése s javitására, éltető és fenntartó hatása által a bőr hajlékonysága és puhaságára kitünik.

A ki egyszer megkisérté, sohasem fog más szappant használni.

Egy dobozzal (3 drb.) 1 frt 50 kr.

Valódi minőségben kapható **BUDAPESTEN TÖRÖK JÓZSEF** gyógysz. kir.-ut. 7.

Debreczenben: Göltl Nándor: és Dr. Rothschnek V. E. urak gyógyszertárában.

Kolozsvártt: Valetini Adolf ur gyógytárában.

Brassóban: Gróss János gyógytárában.

Központi szétküldési raktár: **Schwarz Henrik** Budapest Muzeum-körut 41.

Umráth és Társa Prágában.

GAZDASÁGI GEPGYÁROSOK,

ajánlják a szilárd készület, nagy munkaképesség, könnyü járás és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, kereken járó és keretén álló

kézi és járgány cséplőgépeiket 1—8 ló vagy ökör erőig,

továbbá legjobb minőségü Backer rendszerü tisztitó-rostáikat, szecskavágóikat, a cséplőgép járgánya által hajtható dara- és lisztőrlő malmaikat stb.

Mutatvány raktár és képviselet Posszert Jánosnál Debreczenben, ki is a t. cz. gazdaközönségnek képes gyáriárjegyzéket ingyen postán bérmentve szolgál.

(112) 4—32

Gyors és biztos

SEGÉLYT!

eredményeztek a Hoff János-féle maláta gyógytápszer készitmények, az idült legcsőhurut, a tüdőbajok, a ziha, a sorvadás a gyötrő köhögési inger és a gyomor-bántalmaknál.

Az alábbi köszönő iratot, mely doktor **Schnitzler** itteni tanár ur által lett hitelesitve, **sietve** igyekezünk a hasonló bajokban szenvedők **figyelmébe ajánlva** közzétenni.

A legujabb köszönőirat Bécsből.

1878. april havában.

Tisztelt uram!

Már régebb idöktöl fogva szenvedek legcsőhurutban. Orvosom dr. Schnitzler tanár ur nekem az ön Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sörét ajánlotta. Ezennel beismerem, miszerint nekem az ön Hoff János-féle maláta kivonat egészségi söre gyors segélyt nyujtott. Mély tisztelettel

Poppa Miklos N. orv. növend.
Bécs, 1878 apr. 20.

Eletben megtartva.

(A felgyógyult saját szavai.)

Unterheinzendorf, 1878. márcz. 6.

Tekintetes uram! Felkérem $7^1/_4$ kilo Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé mielőbbi szives megküldésére, mivel nőm ezen Hoff János-féle erősitő maláta egészségi csokoládétól nyerte visza egészségét s csakis ebből él.

Seltzmai Antal erdész.

Debreczen kapható Rickl József Zelmos urnál.

64 7—8

Beküldetett. I.

Tüdőbetegeknek! Rögzött köhögés ellen!

az orvosok által eddigelé leghathatósabb és gyorsan müködő gyógyszerül ajánltatik és pedig a tüdőgümőkór bármely fokán, gégehurut, idült köhögés és tartós rekedtség megszüntetésére:

Dr. Miller Moh-szörpe,

mely a mellbetegségben szenvedőkre nézve megbecsülhetlen készitmény.

Ezen Moh-szörp

gyógyerejének legcsattanósabb bizonyitéka az, hogy a legrövidebb idő alatt a legnagyobb elterjedtségre tett szert.

Eredeti tégelyekben, használati utasitással együtt ára 50 kr o. é.

Debreczenben valódi minőségben kapható: Stenczinger K. fűszerkereskedésében; **Szatmárott:** Vallon István kereskedőnél; **Egerben:** Köller J. gyógyszertárában; **Miskolczon:** dr. Csáthy Szabó gyógyszertárában.

Beküldetett. II.

Első sorban az étkek s italok megválasztásánál követjük el azon vigyázatlanságot, melynek következményei az emésztés szerveinek megzavarodásában nyilatkoznak. Ez állapot kicsinylése és elhanyagolása idézi föl a sok és hosszan tartó gyomorbetegségeket; már pedig a jó gyomor fő föltétele az ember egészségének. Minthogy pedig a gyomor ellen a legnagyobb elővigyázat mellett is könnyen vétkezhetünk, helyén találjuk mindenkit

dr. Millernek, Bécsben hatóságilag vegyelemzett

Gyomor-balzsamára

figyelmeztetni, mely a gyomor tevékenységét szabályozza, a gyomor és belek mindennemü heveny és rögzött lobbjának elejét veszi, a hányást, hasmenést, sápkort, a különféle gyomorbajokat, étvágyhiányt, gyomorhurutot stb. meglepően rövid idő alatt megszünteti.

Egész üveg ára 3 nyelven irt utasitással együtt 1 frt. 50 kr. o. é. félüvegé 80 kr. o. é. Debreczenben valódi minőségben kapható egyedül Stenczinger K. füszerkereskedésében; Szatmárott: Vallon István kereskedőnél; Egerben: Kölner J. gyógyszertárában; Miskolczon: dr. Csáthy Szabó gyógyszerésznél. (401) 22—28

Gazdáknak.

Homokkerti faraktáramban: **itató valyuk, szerszámfák, tölgyfa-deszkák, oszlopok és gerendák** kaphatók.

1—3 (130)

Berger Henrik.

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában, 1879.